

KEIMENA

ΝΙΚΗ Α. ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ
Αντιπρόεδρος του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Ο Ι Α Κ Ο Υ Α Ρ Ε Λ Λ Ε Σ Τ Η Σ Ο Λ Γ Α Σ
μια νεανική παρουσία, καθαρή σαν κρύσταλλο

Στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα, ατενίζοντας τον κόσμο τον αυριανό, ζούμε την αμηχανία της εποχής μας. Όλα τα μέτρα του παρελθόντος είναι σε αναθεώρηση. Νέες αξίες και θεσμοί ανατέλλουν. Τα πλαίσια του νέου αυτού αιώνα, διευρυμένα προς το σύμπαν και προς τον ηλεκτρονικό μικρόκοσμο, έχουν αλλάξει τόσο το οπτικό και το νοητικό μας πεδίο, ώστε ο *κόσμος* του παρελθόντος και τα μέσα εκφράσεως του να έχουν μείνει σχεδόν ιστορική ανάμνηση. Σαν αντίδραση στην διάσπαση που συντελείται, το *οικολογικό κίνημα* - χωρίς ακόμα να το υποπτευώμεθα - τείνει να ανοίξει τον δρόμο για μια βαθύτερη ενδοσκόπηση του ανθρώπου, για το πέρασμα από τον ποσοτικό στον ποιοτικό τρόπο ζωής. Οι θέσεις και οι εκτιμήσεις των νέων μας, μάς αιφνιδιάζουν. Συγκεκριμένες εκτιμήσεις, με πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκαταλήψεις του παρελθόντος εμφανίζονται σαν άρνηση ή σαν επανάσταση. Γρήγορα όμως θα ξεκαθαρίσουν, για να γίνουν αρχές ζωής. Στην καθαρότητα και την αφέλεια τους όμως διατηρούν την άμεση σχέση με το αντικείμενο: την διατήρηση και διάσωση του φυσικού κόσμου, των φυσικών πόρων, της φυσικής ζωής. Αύριο ίσως να περάσουν σε μια πλήρη αναθεώρηση του πολιτισμού μας, στο σεβασμό του χρόνου, στην αντίδραση σε κάθε μαζική επιβολή, στην περιφρούρηση της ανθρωπίνης προσωπικότητας. Και η όραση και η ενόραση παίρνουν νέες θέσεις. Τα μάτια καθαρίζουν, *νετάρουν οι φακοί* επάνω στο πιο πολύτιμο αντικείμενο: στη φύση.

Μέσα σ' αυτή την κοσμογονία, που συντελείται διακριτικά, συνάντησα την Όλγα. Νέα, με καλή τεχνική αγωγή στην Kunstgewerbeschule της Ζυρίχης, αλλά με περισσότερη ορμή και δίψα για την φύση, για μια δική της προσπέλαση, ρίχτηκε στη ζωγραφική. Τα μέσα της - η υδατογραφία - απλά και διακριτικά. Καμμιά τεχνική προσποίηση ή εφεύρεση δεν την παρασύρουν σε πολύπλοκες ερμηνείες ή εφφέ. Τα δέντρα και οι βράχοι, τα λουλούδια, ο ουρανός, η θάλασσα, οι ανθρώπινοι οικισμοί, όλα εντάσσονται στον κόσμο που βλέπει με αγάπη, που συνθέτει σε αρμονικά σύνολα, που μεταφέρει σε σχήματα και σε μορφές. Εικονική και ανεικονική, στέρεη και ανάλαφρη, σχεδόν μας αγγίζει με το φύσημα του αέρα και την ευωδία της γης.

Σε μια σειρά από πουλιά που έχει ζωγραφίσει θυμίζει τους κλασσικούς νατουραλιστές, αλλά ταυτόχρονα και την εποχή της. Δε ξέρω ποια θέση παίρνει στην ελληνική ζωγραφική οικογένεια η Όλγα. Θα έλεγα όμως ότι η παρουσία της, καθαρή σαν κρύσταλλο, προμηνύει κάποια ακτίδα φωτεινή στη βαριά ατμόσφαιρα του ανθρώπινου άγχους και της τεχνολογικής αμηχανίας. Τα έργα της αναδύουν σεμνότητα και συγκίνηση. Αλλά και πεποίθηση ότι τα *μάτια* της, εξωτερικά και εσωτερικά, άρχισαν να βλέπουν σωστά.

Οκτώβριος 1979

J.M.E. TOOK
Διευθυντής του Βρετανικού Συμβουλίου

«ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ»

Απ' όλο το ζωικό βασίλειο, τα πουλιά είναι πιθανότατα το πιο πολυζωγραφισμένο είδος, αρχίζοντας από τις αρχαιότερες τοιχογραφίες ως την σημερινή εποχή. Ίσως τα φωτεινά χρώματα πολλών απ' αυτά, το κελάηδισμα τους, η ομορφιά και η κίνηση τους είναι η αιτία που τραβούν συνεχώς την προσοχή μας. Σε πιο πρόσφατες εποχές, ζωγράφοι πουλιών ήταν κυρίως Ολλανδοί (χαρακτηριστικό παράδειγμα ένας μικρός πίνακας του Brueghel στην Εθνική Πινακοθήκη του Λονδίνου), Άγγλοι και Αμερικάνοι. Η Αγγλία παρήγαγε ένα πλούτο από διακεκριμένα ονόματα, όπως τους Gould, Edward Lear, Thorburn και Tunnicliffe, που είναι και οι διασημότεροι. Ίσως η Αμερική να προσέφερε τον μεγαλύτερο από όλους, τον Audubon.

Τώρα στο Ευρωπαϊκό προσκήνιο παρουσιάζεται η Όλγα Αναστασιάδου και μας προσφέρει τους πρώτους σύγχρονους πίνακες πουλιών που έχω δει ζωγραφισμένους από Έλληνα. Η προσφορά της είναι ευαίσθητη και αξιόλογη. Όσοι από εμάς είναι ορνιθολόγοι (και, καμιά φορά, προσπαθούμε να σκισάρουμε ή να ζωγραφίσουμε πουλιά) ξέρουμε πως ένα πουλί είναι σαν τον άνθρωπο, με τη δική του «προσωπικότητα» και χαρακτηριστικά που το ξεχωρίζουν από τα άλλα. Κοιτάξτε την καμπύλη του λαιμού του πορφυροτσιχνιά, το γύρισμα του κεφαλιού της κίσσας, το ράμφος και το κεφάλι της κουλιαρόπαπιας. Προσέξτε ακόμα τα χρώματα του συκοφάγου, το γαλάζιο στο φτερό της κίσσας. Όλα αυτά αποτελούν παγίδες για ένα καλλιτέχνη, αλλά η κυρία Αναστασιάδου τα έπιασε σωστά: η λαμπρότητα της ζωής μεταφέρεται με ακρίβεια στα μάτια μας.

Όμως από όλα αυτά περισσότερο, η ευαίσθητη απεικόνιση του πτιλώματος (χωρίς περιττές λεπτομέρειες ενός φορτωμένου φόντου) είναι το χαρακτηριστικό της δουλειάς της κυρίας Αναστασιάδου, που ξαναφέρνει στη θύμηση αγγλικές και ολλανδικές εικόνες του είδους, του 18^{ου} αιώνα. Συγχρόνως, ο τρόπος που ζωγραφίζει είναι εντελώς δικός της. Είναι ένας τρόπος που συνδυάζει την απεικονιστική πιστότητα με ιμπρεσιονιστική ευαισθησία ρέουσας πινελιάς και φωτός. Τα πουλιά της, όπως και τα τοπία της, είναι έργα καλλιτέχνα. Η δουλειά της Όλγας Αναστασιάδου μας θυμίζει ότι η ύπαρξη τους είναι άξια προστασίας.

Αθήνα 1980

«Galerie Ζυγός»

Galerie «Κοχλίας», Θεσσαλονίκη

Ο αισθητικός άξονας, πιστεύω, στη ζωγραφική της Όλγας Αναστασιάδου είναι περίπου ετούτος: φόρμες που ακατάπαυστα διασπώνται - έτοιμες να εκραγούν - κατά τον σκληρότερο, θάλεγα, μπουζιανικό τρόπο και να συντεθούν κατόπιν σε κάποια πασιφανή (συγκεκριμένα) σχήματα. Κι όλα τούτα χωρίς την θεωρητική πρόθεση.

Σε όλη τη διαδρομή παρούσα η καθαρότητα του φωτός και η ιμπρεσιονιστική σκία με οικειότητα και κατάφαση προς τη ζωή (στο μαύρο «καζάνι της τσικουδιάς» υπάρχει το κόκκινο της φωτιάς που δεν έχει σχέση με την Κόλαση). Ας μη ψάξουμε λοιπόν στη ζωγραφική της Όλγας πρότυπα, βαθυστόχαστες συνθέσεις ή φιλοσοφικά υπόβαθρα.

Απλές αιτίες υπάρχουν που κινητοποιούν τον χρωστήρα της και προπαντός τη διάθεση της εκείνη μακράν των Κακών σήμερα και της υπαρξιακής προβληματικότητας.

Η τοπογραφική προέλευση των θεμάτων της δεν είναι αποκλειστικά προσδιοριστική για τη ζωγραφική της. Τα στοιχεία ζωντανεύουν μέσα από τον απλό τρόπο που χτίζει, μόνη, τα εκπληκτικά χρώματα της.

Κοιτάξτε το απaráμιλλο γιασεμί της αναπαραστατικής δεινότητας της!

Μεγάλο πλάνο ή μακρινό καθώς οι σκληροί όγκοι των βουνών με τη ζεστή λίμνη και το μωβ αυγό, παρουσιάζονται στους πίνακες της με αγάπη και όνειρα λησμονημένα.

Ο χρόνος της διάβρωσης είναι ελάχιστος, η δήθεν φθορά αιτία για την αναπαράσταση της γραμμής των οριζόντων και το φυλλοβόλημα της ζωής - θάνατος πουθενά.

Τελικά, η παραμυθένια αίσθηση της ζωγραφικής στην Όλγα, εξαγνισμένη και πέραν της εποχής μας από κάθε μαύρο σημείο, είναι δυο πεντακάθαρα μάτια που προσβλέπουν με υγεία κι ευχές στο ανθρώπινο μέλλον, μια κίνηση φυσική - το λάλημα ενός πουλιού που πάει να ξεκολλήσει από τη μοναξιά του, αποβαλσαμωμένο και πραγματικό, να ξεφύγει από την αιχμαλωσία της Τέχνης.

Αξίζει, πιστεύω, να πλησιάσουμε στο απλό μήνυμά της.

Ιανουάριος 1982

Μάρκος Μέσκος

Μια επιμονή στην διατύπωση της ζωγραφικής φόρμας, στην τονική χρωματική διαβάθμιση, στους οπτικούς ερεθισμούς από το γύρω περιβάλλον χαρακτηρίζει το έργο της ζωγράφου Όλγας Αναστασιάδου. Την επιμονή αυτή ενισχύουν μια σεμνότητα εικαστικού ήθους, μια έρευνα για την λεπτομέρεια και προπαντός μια υγιής όραση γεμάτη λυρισμό.

Σέ μια εποχή πού οι αναζητήσεις ή οί υποταγές του καλλιτέχνη σε καθορισμένες φόρμουλες θολώνουν πολλές φορές το ζωγραφικό αποτέλεσμα, το έργο της Όλγας Αναστασιάδου προσφέρει μια δροσιά στο μάτι καί πείθει για την συνείδηση του τεχνίτη πού αγαπάει καί μεριμνά την δουλειά του. Έτσι καταφέρνει σιγά-σιγά να αποκτήσει ένα προσωπικό γλωσσάριο, πού με την σαφήνεια του βοηθάει στην επικοινωνία του θεατή με το έργο της ζωγράφου.

Πιστεύω ότι με την εργατικότητα πού την διέπει καί με την συνεχή άσκηση θα προσδώσει στην δουλειά της την προσωπική σφραγίδα πού οδηγεί στην ολοκλήρωση μιας καλλιτεχνικής δημιουργίας.

N. Σαχίνης

Ιανουάριος 1982

Το ονειρικό μέσα από το πραγματικό στη ζωγραφική της Όλγας Αναστασιάδου

Ανεπηρέαστη από τα σύγχρονα ρεύματα η Όλγα Αναστασιάδου παραμένει πιστή στην παράδοση, που όμως την ανανεώνει μ' ένα τελείως προσωπικό τρόπο. Με μιαν άψογη τεχνική, που χαρακτηρίζεται από την λιτότητα και την καθαρότητα του σχεδίου, την εξαιρετική διαφάνεια του χρώματος, και από μια αφαιρετική, συχνά υπαινικτική εικαστική γλώσσα, μας δίνει μια τέχνη με αίσθημα ποιητικό αλλά και ρεαλισμό, μια δική της Σαντορίνη, ειδωμένη, από μια εντελώς προσωπική οπτική γωνία.

Μια ονειρική Σαντορίνη που ησυχάζει πάνω στο λευκό. Τα σπίτια της με την ιδιόμορφη λιτή αρχιτεκτονική τους, τα υπόσκαφα, οι τρούλοι των εκκλησιών, η θάλασσα πότε σε κοντινά πλάνα, άλλοτε μακρινή στο βάθος, τα πετρώματα, που επιπλέον συμβολίζουν και τις γεωλογικές της μεταμορφώσεις, αλλά και μια απουσία, η απουσία της ανθρώπινης φιγούρας, είναι τα βασικά στοιχεία των ισορροπημένων καθαρών συνθέσεων της, όπου κυριαρχούν τα γαϊώδη χρώματα σε συνδυασμό με το γκριζο, το λευκό και το γαλάζιο, σε ευαίσθητες αποχρώσεις που χαρακτηρίζονται από μια εξαιρετική διαφάνεια αποτέλεσμα η τελευταία της άψογης χρησιμοποίησης του δύσκολου υλικού της που είναι η υδατογραφία.

Οι απεικονίσεις της Σαντορίνης τις περισσότερες φορές είναι αποσπασματικές και αποκομμένες. Τα διάφορα πλάνα συχνά αποτυπώνονται σαν πλάγια νησίδα σε γεωγραφικό χάρτη. Μας παρουσιάζονται σαν όραμα στο κενό, σαν αποκάλυψη ή γένεση μέσα από το λευκό, καθώς η Όλγα Αναστασιάδου δεν γεμίζει ζωγραφικά όλη την επιφάνεια του πίνακα, αναδεικνύοντας έτσι περισσότερο το κύριο θέμα της και επικεντρώνοντας την προσοχή μας στην ονειρική και γαλήνια αίσθηση που επιζητεί να μας μεταδώσει. Ακόμα κι ο ουρανός, τις περισσότερες φορές απουσιάζει. Έτσι, με αόρατη την πηγή του φωτός, παίζει με το φως και τη σκιά που δεν μας υποβάλλονται από την ατμόσφαιρα, αλλά από το ίδιο το αντικείμενο το οποίο βγάζει από μέσα προς τα έξω το δικό του φως και τη δική του σκιά, υπογραμμίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο, σαν αυτόφωτο, την ιδιαιτερότητα της ύπαρξης του αλλά και την εσωτερικότητα του με την οποία μας καλεί να επικοινωνήσουμε.

Σε άλλα έργα της πάλι, με ρεαλιστικό βλέμμα, απεικονίζει στοιχεία της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς (πλάνα των κτισμάτων κοντινά, πόρτες, περίτεχνες σιδεριές, παράθυρα θολωτά) προσπαθώντας να τα διασώσει αναλλοίωτα μέσα στο χρόνο.

Με μια εντελώς ιδιαίτερη ευαισθησία αλλά και δυναμικά μέσα στο χώρο, αντιμετωπίζει η Όλγα Αναστασιάδου τα πετρώματα της Σαντορίνης, τα ανοικτά σπλάχνα της. Άλλοτε σε τομή, στις διάφορες διαστρωματώσεις τους σαν στήριγμα αλλά και απόληξη της πολιτείας, άλλοτε αχνά, να χάνονται στον ορίζοντα, όπου προβάλεται ο αριστοτεχνικά δουλεμένος τρούλος μιας εκκλησιάς, είτε ειδωμένα από ψηλά - απολήξεις της στεριάς μεσ' τα γαλαζοπράσινα νερά - να σχηματίζουν χαράδρα μ' ένα κομμάτι της πολιτείας ανάμεσα, με μια τάση αποκόλλησης προς ανύψωση, σαν δίκως βάρος.

Εκεί όμως που η Όλγα Αναστασιάδου κατορθώνει μια μεταμόρφωση του πραγματικού, είναι στην δυναμική τοποθέτηση των πετρωμάτων σε πρώτο πλάνο, όταν αυτά γίνονται κεντρικό της θέμα, με νύξεις μόνο της πολιτείας, χαμένες στο βάθος. Έχεις την αίσθηση διάφανων όγκων σε κίνηση ή μπορείς να τα δεις και σαν τσαλακωμένα λαμπερά υφάσματα κι αλλού πάλι σαν απολιθώματα δέντρων που αναδύονται στο κενό. Εδώ το εικονικό μπορεί να αναγνωσθεί και σαν αφηρημένο, αλλά και αντίστροφα.

Είναι ένας καινούριος δρόμος που ανοίγεται για την Όλγα Αναστασιάδου; Η γνησιότητα της, σίγουρα, θα ακολουθήσει τις βαθύτερες εσωτερικές διεργασίες της.

Φεβρουάριος 1992

Στην πρόσφατη δουλειά της αυτό το νέο της άνοιγμα εκφράζεται με την υπογράμμιση της αδιάσπαστης συνοχής του αρχιτεκτονικού και του γεωλογικού στοιχείου, που επιτυγχάνεται με υπαινικτικούς κάθετους άξονες, συνδετικούς των παραπάνω στοιχείων.

Μάιος 2000

Μήνυμα Υπομονής και Αγάπης

Η Όλγα αγγίζει με τα λεπτά δάχτυλα της ευαισθησίας της
κάθε πτυχή του επιστητού.
τον ρόζο της πόρτας, ίδια με τα ξεφτισμένα χρώματα των «Χαλατών».
αφουγκράζεται με τις κεραίες της αγάπης κάθε μήνυμα.

ξέρει να δέχεται το κάθε τι - ξέρει να σέβεται το κάθε τι
δεν το αδειάζει, το απιθώνει στο χαρτί με σεβασμό.

Η Όλγα δε βιάζεται, δεν βιάζει τη πραγματικότητα.
αφουγκράζεται τους εσωτερικούς ρυθμούς,
αισθάνεται τη φωνή που κρύβει η ροζιασμένη πόρτα.
ξεσκεπάζει χωρίς να εκθέτει, πλησιάζει με αγάπη, με ενδιαφέρον
όχι με νοσηρή περιέργεια.

Κι' έτσι όλα της ανοίγονται, - μιλάν ή ψιθυρίζουν,
κλαίνε ή δακρύζουν, ανοίγονται ή κλείνονται
κι' όλα είναι αληθινά - κι' έτσι κι' αλλιώς.

Δεν τα ντύνει με το μανδύα της ευπρέπειας
τα σέβεται και στην κατάντια τους - η λύπη της δεν τα ντροπιάζει...
τα χρώματά της καϊδεύουν την ένοχη αμέλεια τους.

Κι' έρχεσαι εσύ κι' έρχομαι εγώ
ερχόμαστε όλοι εμείς και ψάχνουμε
καθείς με τις δικές του κεραίες
και μέσα από τις γραμμές και τα χρώματα,
ακούμε ήχους, οσφραϊνόμαστε οσμές,
νοιώθουμε το χρόνο, υπομονετικό και ελπιδοφόρο
αυτό τον ίδιο που καταβρόχθισε τα «Χαλατά».

Έρχεται η δική μου ελπίδα να συμπληρώσει την δική σου
κι' ένα ευχαριστώ πηγάζει γι' αυτό το μεγάλο λευκό
γι' αυτές τις ατελείωτες καμάρες για τις αρχινισμένες γραμμές

Η Όλγα έρχεται κοντά μας χωρίς κραυγές
ανοίγει η καρδιά μας
βλέπουμε την συνέχεια των γραμμών
μυρίζουμε τον θαλασσινό, βουνήσιο αέρα...

Δεκέμβριος 1995

Μαργαρίτα Μαμαλάκη

Χρυσάνθος Α. Χρήστου

Ομότιμος καθηγητής της Ιστορίας της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ακαδημαϊκός

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ

Με σπουδές στη Ζυρίχη στη KUNSTGEWERBESCHULE τα χρόνια 1973-78 η Όλγα Αναστασιάδου που έχει γεννηθεί στη Θεσσαλονίκη, από τις πρώτες προσπάθειες της αφιερώθηκε ιδιαίτερα στην υδατογραφία. Και με την επιστροφή της στην Ελλάδα το 1978 εργάστηκε μια σειρά από υδατογραφίες με θέμα τα *Πουλιά* που έδειξε την εξαιρετική επίδοση της στο σχέδιο και την έμφαση στις καθαρά βεριστικές αξίες. Έτσι μας έδωσε μια σειρά πουλιά που φαίνεται ότι βρίσκονται σε ένα ουδέτερο χώρο και διακρίνονται πέρα από την ακρίβεια της ρεαλιστικής περιγραφής της και για την εσωτερική ζωγραφική αλήθεια των διατυπώσεων της. Όπως μάλιστα διαπιστώνει κανείς στις πιο χαρακτηριστικές προσπάθειες αυτής της κατηγορίας με αξιοποίηση όλων των εκφραστικών δυνατοτήτων της γραμμής και το σχετικά περιορισμένο ρόλο του χρώματος καταλήγει σε εξαιρετικά αποτελέσματα. Τα χρόνια που ακολουθούν και πάντα με την τεχνική της υδατογραφίας η προικισμένη αυτή καλλιτέχνης προχωρεί και την μελέτη και την προσωπική ερμηνεία του φυσικού χώρου, δηλαδή την τοπιογραφία για να διευρύνει και να πλουτίσει τις διατυπώσεις της. Και ενώ έχει σαν αφετηρία την οπτική πραγματικότητα δεν περιορίζεται στην απλή εξωτερική μεταφορά των στοιχείων της στη ζωγραφική επιφάνεια. Προχωρεί πάντα σε μια προσωπική μετάφραση τους, που ο συνδυασμός της πιστότητας και ποιότητας του σχεδίου, η τονισμένη σχηματοποίηση και η έμφαση στο ουσιαστικό δίνει και νέες διαστάσεις στη ζωγραφική της γλώσσα. Με τον τρόπο αυτό επιβάλλεται ένας καθαρά ποιητικός και συχνά μουσικός χώρος που δεν αφήνει σε καμία περίπτωση αδιάφορο το θεατή.

Αυτό που διαπιστώνει εύκολα ο μελετητής της υδατογραφίας της Όλγας Αναστασιάδου είναι πρώτα από όλα ότι χρησιμοποιεί μια καθαρά προσωπική τεχνική, με την οποία αποφεύγει τον καθοριστικό ρόλο του χρώματος, που δεν είναι ρευστό και σε μάζες, αλλά πάντα υποταγμένο στο σχέδιο. Με τον τρόπο αυτό επιβάλλεται σαφέστερα η σαφήνεια των μορφών και ο χαρακτήρας του χώρου, με τα κλειστά περιγράμματα, τον καθοριστικό ρόλο των δομικών χαρακτηριστικών του θέματος και την εσωτερικότητα του συνόλου. Μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιεί ένα περισσότερο γεωμετρικό μορφοπλαστικό λεξιλόγιο που σε συνδυασμό με τα ασκητικά περισσότερο ψυχρά χρώματα που εντατικοποιούνται από την διακριτική παρεμβολή ζεστών τόνων, δίνουν αμεσότητα και εκφραστικό πλούτο στη ζωγραφική επιφάνεια. Χρησιμοποιεί συχνά συνδυασμούς καμπυλόμορφων, καθέτων και διαγωνίων τύπων, που τονίζουν τα ποιητικά στοιχεία του θέματος ή τον δυναμικό επεκτατικό χαρακτήρα του χώρου. Έτσι σε χαρακτηριστικές προσπάθειες από τον νησιώτικο κόσμο δίνει σύνολα που έχουν χαρακτήρα εσωτερικών οραμάτων με διαχρονικό περιεχόμενο. Χωρίς να θυσιάζει την πιστότητα της περιγραφής όταν δίνει συνδυασμούς της ανθρώπινης παρουσίας με τα αρχιτεκτονικά θέματα και φυσικού χώρου με το ελεύθερο τοπίο, φτάνει κυριολεκτικά στις εσωτερικές διαστάσεις των θεμάτων της. Το συχνά αυστηρά γεωμετρικό λεξιλόγιο, με τα κάθετα, οριζόντια και διαγώνια στοιχεία, μεταφέρουν στο θεατή όχι τόσο τα επιφανειακά χαρακτηριστικά περιοχών του τόπου μας όσο και τον ίδιο τον εσωτερικό τους χαρακτήρα, θα έλεγε κανείς την ίδια την ψυχή τους. Αν μείνει κανείς ιδιαίτερα σε έργα της, όπως το με τίτλο *Καταρράκτης* - Σύμη, με τα σπίτια σε εναλλαγές ζεστών και ψυχρών χρωμάτων, καθέτων και οριζοντίων τύπων και διαγώνιας οργάνωσης δεν βλέπει απλώς, αλλά κυριολεκτικά ζει το τοπίο της Σύμης με τον οικισμό πραγματικό καταρράκτη. Για να δώσει μάλιστα

το καθολικό και διαχρονικό χαρακτήρα μερικών θεμάτων χρησιμοποιεί την αποσματικοποίηση και τα υπαινικτικά στοιχεία, τα ελλειπτικά χαρακτηριστικά και την σχηματοποίηση με εξαιρετική επιτυχία. Και αναμφίβολα μερικές από τις πιο σημαντικές προσπάθειες, που αποδεικνύουν και τον πλούτο της ζωγραφικής της γλώσσας, είναι ακριβώς τα έργα αυτής της κατηγορίας. Το με την ιδιαίτερη έμφαση στα ασκητικά χρώματα και τις μικρογραφικές λεπτομέρειες κομμάτι μιας εκκλησίας, τα μελωδικά τόξα μιας άλλης, τα φλογισμένα κλαδιά ενός ελαιόδενδρου, τον κορμό με τις κουφάλες ενός άλλου. Ακόμη έχουμε υδατογραφίες της που δίνουν μια σουρεαλιστική εξωπραγματική απόδοση του χώρου, με την έμφαση άλλοτε στα τονισμένα κάθετα στοιχεία άλλοτε στα σκόπιμα ακαθόριστα και προβληματικά χαρακτηριστικά και άλλοτε ακόμη στα μεγάλα κενά της ζωγραφικής επιφάνειας. Και πέρα από τ'άλλα είναι τα ελλειπτικά στοιχεία και τα κάθε είδους υπαινικτικά θέματα, τα κενά και οι τομές που δίνουν στα έργα της μια καθαρά ζωγραφική αλήθεια.

Πρόκειται ουσιαστικά για μια υδατογραφία, που διακρίνεται για την ποιότητα του σχεδίου, τον σκόπιμα ακαθόριστο και προβληματικό χώρο, τα υπαινικτικά χαρακτηριστικά και την αποσματικοποίηση και σε μερικές περιπτώσεις την κάπως σουρεαλιστική ατμόσφαιρα. Μια ζωγραφική της αμεσότητας και της γνησιότητας, της εσωτερικής αλήθειας και της ποιητικής φωνής.

Μάιος 2000

Χρυσανθος Α. Χρήστου

Αέναη Κίνηση

Ουρανός και γη, πλώρη, πανιά, αλυσίδα, άγκυρα, ελευθερία και δέσμευση.

Τάση φυγής πέρα απ' το γνώριμο. Αναζήτηση.

Βαθιά επιθυμία εσωτερικής αλλαγής.

Αναζήτηση και αποφυγή μαζί.

Η ίδια αλυσίδα που σηκώνει την άγκυρα για νέες αναζητήσεις, καινούρια ταξίδια, η ίδια ρίχνει την άγκυρα βαθιά εκεί όπου "κρατά γερά τις γαληνές βαρκούλες και τα όνειρά μας".

Σύμβολο σταθερότητας, ησυχίας και πίστης, ανάμεσα στην αέναη κίνηση του νερού και των στοιχείων, στο ρεύμα των αισθήσεων και των συναισθημάτων.

Ελπίδα στις καταιγίδες της ζωής.

Πάλη ανάμεσα στο συμπαγές και στο υγρό στοιχείο, στη γη και το νερό, επιθυμίες και λογική.

Καρνάγιο.

Επιστροφή. Ανάγκη ησυχίας, ειρήνης, φροντίδας, υποστήριξης.

Άντληση δύναμης για ένα νέο ξεκίνημα, σαν ένας άλλος Δον Κιχώτης για καινούριες εμπειρίες καινούριους ορίζοντες, έρευνα - γνώση.

Κάποιο έργο από την συλλογή στο καρνάγιο της Σύρου, ήρθε σε απρόσμενο χρόνο να με ακινητοποιήσει, να με αγγίξει με τη δύναμη των γραμμών του, τη φωτεινότητα και διαφάνεια των χρωμάτων του και το μυστήριο που κρύβει μέσα σε μία αρμονική συνύπαρξη αντιθέσεων.

Στο χώρο όπου απομονώνεται και προσπερνά την καθημερινή πραγματικότητα, η Όλγα Αναστασιάδου ξεχνά τον χρόνο κι' ερμηνεύει με σεβασμό, την ομορφιά που ψάχνει και βρίσκει παντού με τα μάτια της καρδιάς.

Καθώς είχα την τύχη να την γνωρίσω σε κάποια στιγμή της δημιουργικής της πορείας, πήρα μία γεύση ανθρώπινης συμπεριφοράς που χαρακτηρίζει τη ζωγράφο, όπου κυριαρχούν η ευαισθησία, η απλότητα, η ειλικρίνεια και η ευθύτητα, η αγνότητα, η αλήθεια και η καλοσύνη.

Θεσσαλονίκη - Ιούλιος 2003

Κατερίνα Σοτρίδου

Η ΥΔΡΑ ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ

Άρχές Ιουνίου 2005. Καλοκαιρινή ευδία. Στόν Κάβο τής "Υδρας κατεβαίνω από τό σπίτι μου πρός τό λιμάνι. Στά μισά του δρόμου, σέ μία σκιά, άτενίζοντας τό πανόραμα του «κοίλου» τής "Υδρας, κάθεται κάποιος σέ φορητό σκαμνάκι μέ όλα τά σύνεργα τής ζωγραφικής: σύνεργα μάλλον τής άρχιτεκτονικής παρά τής ζωγραφικής: Αντί γιά Καβαλλέτο, λάδια καί πινέλα, σχεδιαστική πινακίδα, χαρτί μεγάλο (50x70 εκ.) ύδατογραφίας, χάρακες καί τρίγωνα καί μολύβι. Από δίπλα μία κασετίνα μέ ύδροχρώματα.

Ζωγραφίζω ό ίδιος καί ξέρω πόσο έκνευριστικά είναι τά άδιάκριτα έρωτήματα καί οι άκόμα πιό άδιάκριτες ματιές τών περαστικών, όταν έργαζόμαστε στο ύπαιθρο. Προσπερνά τήν ζωγράφο, άμίλητος. Γυρίζοντας μετά από δύο ώρες τήν βρίσκω στήν ίδια θέση, ήρεμη, συγκεντρωμένη άπόλυτα στο έργο τής. Τήν ξαναβρίσκω τήν έπαύριο καί τήν μεθεπόμνη ήμέρα. Μ' έχει έντυπωσιάσει τό μεθοδικό δόσιμο τής άγνώστου μου ζωγράφου στο άντικείμενό τής. Τό πώς δουλεύει, μέ στοχαστικότητα, προσήλωση καί κυρίως μέ εύτυχία, μου μεταδίδει ένα αίσθημα χαρούμενης κατάφασης του κόσμου. Αυτό μέ προκαλεί νά τής μιλήσω.

Κοιτάζω μέ έκπληξη καί βαθειά έσωτερική άνταπόκριση τό ήδη άρκετά προχωρημένο ζωγράφημά τής. Τολμά διάφορες παρατηρήσεις καί άποτιμήσεις. Η Όлга Άναστασιάδου μου λέει πώς έτοιμάζει έκθεση μέ τοπιογραφίες τής στήν Θεσσαλονίκη καί μου προτείνει νά γράψω κάτι από αυτά πού τής λέω, γιά τόν τρόπο πού δουλεύει. Άνταποκρίνομαι πρόθυμα. Θα έπαναλάβω έδω περίπου τά όσα τής είπα καί θα προσθέσω καί μερικά πού δέν τής είπα, γιά τό ένα έργο τής, αυτό καί μόνο πού δούλεψε εκείνες τίς μέρες καί πού κρατώ έναργέστατα στήν μνήμη μου. Δέν του έχει δώσει όνομα. Τό όνομάζω: «Υδρα. Κυψέλη κτισμάτων».

Υπάρχει, σάν θεμέλιο τής σύνθεσης, ένας ίχνογραφημένος σκελετός: Ένα αύστηρό σχέδιο μέ μολύβι άχνό, ένα πλέγμα από λεπτές εύθειες γραμμές, κάθετες, όριζόντιες, πλάγιες, πού συνθέτουν μέ μεγάλη ένάργεια μία κυψέλη κτισμάτων. Όγκοι άπλοί, ποικιλόμορφοι πού διατάσσονται προσθετικά στήν πλαγιά. Ο χρωματισμός μέ τό ύδροχρώμα προστίθεται διάφανος, μέ μεγάλη οικονομία. Τό σχέδιο διαφαίνεται κάτω από τό χρώμα.

Είναι ένα τμήμα τής φυσικής χόανης, του «κοίλου» μέσα στο όποιο αναπτύσσεται ή "Υδρα: Ένας κάθετος τομέας τής πόλης από τήν παραλία κάτω, μέχρι τά τελευταία σπίτια, ψηλά. Τό ίχνογράφημα παριστάνει μόνο τίς άκμές τών στερεών τών κτισμάτων. Στήνεται ένα «κρυστάλλωμα» κύβων, - τά κτίσματα - καί πρισμάτων, - οι τετράριχτες στέγες - πού διαβάζεται σάν τμήμα άντιπροσωπευτικό του συνόλου τής πόλης. Η ματιά του παρατηρητή τής άπεικόνισης μπορεί νά επέκτεινει έλεύθερα τήν άνάγνωση, νά «οικοδομήσει» μέ τήν φαντασία του κάτ' επέκτασιν τήν ίδια κυψέλη όγκων καί πρός τά δεξιά καί πρός τά άριστερά· μπορεί όμως καί νά περιορισθεί στήν έντατική έστίαση ενός μικρού τμήματος του πολεοδομικού συνόλου, νά εισδύσει στήν λεπτομέρεια.

Ο έπαρκής θεατής έχει τήν θαυμαστή ψευδαίσθηση ότι ή ζωγράφος «κτίζει» ξανά τήν πόλη, σχεδιάζοντάς την μέ τήν άπέριττη αυτή άκρίβεια, έπαναλαμβάνοντας μέ μία χειρονομία είκαστική, σέ σύντομο σχετικά διάστημα, τό έργο οίκοδομήσεως τής ιστορικής πολιτείας πού χρειάσθηκε χρόνια πολλά γιά νά ολοκληρωθεί. Ο τρόπος τής παράστασης είναι άκραιφνώς τεκτονικός. Καμμία διάθεση «γραφικότητας» μέ τήν παράσταση άτμοσφαιρικών λεπτομερειών. Λείπουν τά ψιμύθια τών προσώπων, άλλα άκόμη καί τά περισσότερα από τά άνοίγματα τών κτισμάτων. Ο Ούρανός χωρίς χρώμα: τό λευκό χαρτί. Τό ίδιο καί ή Θάλασσα, ύποδηλώνεται μόνο από τόν άντικατροπισμό τών προσώπων, δέν έχει δικό τής χρώμα.

Η λιτότητα καί άφαιρετικότητα του τρόπου σχεδίασης έπαναλαμ-βάνεται καί στήν διάταξη τών άπαλών τόνων του ύδροχρώματος. Καί έδω καμμία δήθεν «γραφική» ασάφεια, λείπει ή διαπλοκή καί ή άλληλεπίθεση χρωμάτων καί κυρίως τά «μουντζουρώματα». Αντ' αυτού επικράνεις αύστηρό-τατα καθορισμένες - οι προσώψεις τών κτισμάτων - , ή κάθε μία σέ έναν μόνο τόνο (σέ μία εύρεια σκάλα γκριζών, μαβιών καί φαιών), έναίδο καί διάφανο. Οι έντονα φωτισμένες όψεις τών σπιτιών πρός τά άνατολικά: άσπρο χαρτί, άβαφο. Οι στέγες σέ μία διακριτική διαβάθμιση τόνων γαιώδους χρώματος. Βρισκόμαστε έδω άντιμέτωποι μέ τήν άύθεντική τεχνοτροπία τής ύδατογραφίας πού άντλεί τήν ύποβλητική τής έκφραστικότητα από τήν διαφάνεια του χρώματος καί τήν άνεπανάληπτη άπόδοση τής άτμοσφαιρικότητας μέ τό φώς πού ύποδηλούται από τό λευκό χαρτί. Η ζωγραφική αυτή δέ χρειάζεται περιγραφικότητα ή παράσταση λεπτομερειών τών δρωμένων στήν πόλη, δέν καταφεύγει στήν έπιφανειακή ρητορική του «τοπικού χρώματος». Τής άρκει νά μās προσφέρει ένα ιδεόγραμμα τής πόλης, πυκνό.

Η καλλιτέχνης θά μπορούσε νά έπαναλάβει σάν «πιστεύω» τής τήν όμολογία του Οδυσσέα Ελύτη (στά «Άνοικτά Χαρτιά»): «Η έμφυτη ροπή μου ν' άνασυνθέτω από τά στοιχεία (...) ένα ιδανικό πρότυπο, λειτουργούσε (...) άσταμάτητα μέσα μου καί μέ έκανε, ύστερα από μία σειρά προσθαφαιρέσεις, νά κρατώ τελικά μία σύνωση τοπίου καθαρά όνειρική, πού ώστόσο ένωθα

να ναι πιό πραγματική από τήν άλλη, τήν προσπή όποιαδήποτε στιγμή στις αισθήσεις μου».

Καθηγητής Άλέξανδρος Παπαγεωργίου – Βενετιάς
Άρχιτέκτων – Πολεοδόμος

Μόναχο, Αύγουστος 2005

Ολγα Αναστασιάδου – GENIUS LOCCI

Η αίσθηση της δουλειάς της Όλγας Αναστασιάδου, τόσο για το μυημένο όσο και για τον απλό θεατή είναι ανακουφιστική... Τα κάδρα της διαθέτουν ευκρίνεια και εσωτερική καθαρότητα, ενώ συνάμα σου μεταδίδουν το συναίσθημα ότι "κρυφοκοιτάς" τις πόλεις της, τις αυλές, τα σπίτια.

Μέσα από την εξαντλητική καταγραφή της δομής του τόπου που ζωγραφίζει, σε βάζει – θες δε θες– να ανακαλύψεις το μικρά και μεγάλα μυστικά του' – Αυτά που κρατούν το βαθύ εσωτερικό του νόημα και δίνουν " το πνεύμα του τόπου" **το " Genius Locci"**

Είναι μια έννοια που σημαδεύει, από τις αρχές του 20ου αιώνα, την ιστοριογραφία της αρχιτεκτονικής, σηματοδοτώντας την αντίστιξη με την παγκοσμιότητα και τον ορθολογισμό του "μοντέρνου " που είχε θριαμβευτικά εισβάλει αδιαφορώντας για τα πάντα στην ευφορία του.

Φαντάζει ότι ολισθαίνει ο ομιλητής σε παράπλευρα "οικεία τοπία", όπως η αρχιτεκτονική, με τις έννοιες που εισάγονται στη συζήτηση. Πιστεύω όμως ότι η παράλληλη αυτή ανάγνωση, βοηθάει στην κατανόηση της ταυτότητας των έργων της Όλγας Αναστασιάδου.

Η Όλγα Αναστασιάδου με "τη ζωγραφική των τόπων της" βρίσκεται στο μυχό της αρχιτεκτονικής αναπαράστασης και δεν είναι τυχαίο ότι δύο αρχιτέκτονες (Παπαγεωργίου – Βενετάς και η γράφουσα) αισθάνονται τόσο άνετα αναπτύσσοντας τη δουλειά της

Επιστρέφοντας ξανά στην εισαγωγική παρατήρηση, ένα βασικό δίπολο χαρακτηρίζει την τέχνη της Όλγας Αναστασιάδου.

ΑΝΑΤΟΛΗ – ΔΥΣΗ
ΚΑΤΑΓΩΓΗ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΑΙΔΕΙΑ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ – ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

που διακρίνεται με ξεκάθαρη άνεση και αυτοπεποίθηση περισσή στο τελικό αποτέλεσμα της ζωγραφικής της' –..... Με καταγωγή και αναφορά στη Μ. Ασία και την Κωνσταντινούπολη, τόπο και πλαίσιο ζωής των γονιών της, η Ανατολή έχει ανεξίτηλα σημαδέψει το ψυχισμό της ζωγράφου.

Η σιδερένια κλειδαριά της εξώπορτας απ' την αυλή του σπιτιού στην Πόλη, που κρέμεται στον τοίχο του σπιτιού της Όλγας, ανοίγει διάπλατα τους ορίζοντες των έργων της, με σίγουρο βλέμμα στην καρδιά των θεμάτων της.

–Με σπουδές στην Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών της Ζυρίχης, ενός, από το πιο πιστά στη θετικιστική φιλοσοφία τους, Πανεπιστήμια της Ευρώπης, η Όλγα Αναστασιάδου έχει καταφέρει να μετουσιώσει με επιτυχία αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε "νατουραλιστικό ορθολογισμό".

Λίγα λόγια για τις αρχές της Σχολής, απ' όπου αποφοίτησε η ζωγράφος, καταδεικνύουν τη μεγάλη παράδοση στην οποία υπογράφει κατ' αρχήν, δραπετεύει δε με μαεστρία στη συνέχεια:

– Η φιλοσοφία της Σχολής της Ζυρίχης, κάτω από την επίδραση του μεγάλου θεωρητικού Αρχιτέκτονα Gottfried Semper, Διευθυντή για χρόνια της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Ε.Τ.Η., βασιζέται

στη σύνθεση των " εφαρμοσμένων (τεχνικών) τεχνών", μέσα από την ανάπτυξη των οποίων διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία της 'τέχνης'.

Με πρότυπο τις μελέτες του βοτανολόγου Cuvier,

όπου, στις μορφές των απολιθωμάτων του, ο Semper ανακαλύπτει τα Αρχέτυπα των Μορφών, αλλά και με βάση το ιδεογράφημα του πρωτόγονου καλυβιού της Καραϊβικής, το 'Caribbean hut'

ο Semper διατυπώνει την αρχή ότι η ανάπτυξη των τεχνικών δεξιοτήτων του ανθρώπου καθορίζει το αισθητικό αποτέλεσμα που θα παραχθεί στην πορεία του χρόνου.

Η διατύπωση με σαφήνεια από τον Semper της "απαρχής" της πνευματικής δημιουργίας, αποτέλεσε τη βάση της εκπαιδευτικής φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης, για δύο αιώνες

Δεν είναι άμοιρο σχολιασμού ότι οι οργανικές μορφές και η μηχανική τελειότητα του Calatrava είναι απόρροια της σπουδής του στην Αρχιτεκτονική Σχολή της Ζυρίχης, ούτε ότι, μέχρι πριν 30 χρόνια, ήταν η μόνη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών στην Ευρώπη.

Στο βασικό του φιλοσοφικό πόνημα Der Stil,

ο Semper διακρίνει 3 βασικές ποιότητες της μορφής - δηλαδή της αισθητικής ομορφιάς: Συμμετρία - Αναλογία - Κατεύθυνση

Οι ποιότητες αυτές είναι χαρακτηριστικές και μαζί με την τεχνική τελειότητα, αποτελούν το βασικό υπόβαθρο των τοπίων της Αναστασιάδου.

Παράλληλα όμως είναι διάχυτη η συναισθηματική προσέγγιση, μέσα απ' την οποία, καταγράφει τις ποιότητες και τα χαρακτηριστικά του τόπου που απεικονίζει.

- I miss times like these - places like these (διάλογος μοναδικός στο δειλινό από το «Τσάι στη Σαχάρα»)—

Ανάλογα,

Η πορεία της ζωγράφου στα θέματα της είναι τελετουργική:

1. Διαλέγει τα θέματα της ώστε να διαθέτουν

- χωρική ποιότητα
- δομή υψηλής αισθητικής
- φυσική ομορφιά των τοπίων

2. Τοποθετεί το θεατή σε τέτοια θέση ώστε να γίνονται αντιληπτές

- απ έξω - οι ροές (κατευθύνσεις) του τοπίου
- από μέσα- οι φυγές του χώρου

3. Με αυτές τις προϋποθέσεις αναπτύσσει την τεχνική της απεικόνισης.

Η Αναστασιάδου είναι συναισθηματική τοπιογράφος που όμως δεν εντάσσεται σε καμία από τις ρομαντικές σχολές της υδατογραφίας. Η επιλογή της είναι σαφής στις διάφορες εκφράσεις του ανθρωπογενούς τοπίου και των ποιοτήτων του:

- Η βάση το περίγραμμα και το φόντο του θέματος αποκτούν εικαστική υπόσταση από τον χρωματικό χειρισμό της κυρίαρχης μορφής

- Το λευκό γίνεται γλαυκό - πάλλεται
- Τα χρώματα επιστρατεύονται σοφά για να αποδώσουν το πνεύμα του τόπου

Από τους πίνακες της αναδύεται το Genius Locci,

Η μοναδική ποιότητα του τόπου του C.N. Schultz

Ακουμπώντας στους πίνακες--

Στη Σύρο : Η αναπαράσταση είναι σχεδόν περιγραφική - μυθιστορηματική

- με τις λεπτομέρειες των σπιτιών της
 - τα κλασικά διακοσμητικά στοιχεία τους,
 - τις γειτονιές να διατρέχουν τα κάδρα της \
- κι από απέναντι
- τα περήφανα καράβια στα καρνάγια σχεδόν έτοιμα να βουτήξουν στο γαλάζιο που παραμονεύει

Στην Ύδρα:

Κυριαρχεί η τεκτονική ποιότητα του χώρου,
με την ταύτιση του οικισμού στο κυρίαρχο ανάγλυφο

Στο κατόπι, ξεχωρίζουν οι ομάδες των σπιτιών,
οι τοίχοι - οι μάντρες
και τα σύμβολα : το ψηλόκορμο καμπαναριό
η πορφυρή σταυροειδής Βασιλική με τον τρούλο.

Το σύνορο με το νερό καθοριστικό στις επιλογές της

Ο αντικατοπτρισμός

(προσφιλής συνθετική επιλογή των ιστορικών αρχιτεκτόνων)

εκτινάσσει την καθ' ύψος διάσταση των πλάνων της,

συνδέοντας
-το γήινο με το ουράνιο
-το ανθρώπινο με το θεϊκό

Παράμετροι της θεματικής που επάνω τους χτίζει σταθερά η ζωγράφος αποτελούν

- η γεωμετρία και
- η γλυπτική επεξεργασία των θεμάτων της

και τα δυο υποδηλώνουν βαθιά γνώση της τρίτης διάστασης
και τεχνική τελειότητα σχεδιασμού.

Η Όλγα Αναστασιάδου σμιλεύει τα αρχιτεκτονικά της τοπία με μαεστρία:

-Οι όγκοι αλληλοεισδύουν με τέχνη αναδεικνύοντας τους κρυφούς τους συνδέσμους με το παιγνίδι της σκιάς και του φωτός

-Η τεχνική του μέσου, καθοδηγεί τη σχεδιαστική αναζήτηση με σιγουριά σε ένα υψηλό εικαστικό αποτέλεσμα.

-Το χρώμα κρατά το δικό του ρόλο:

Περιορισμένο σε σαφή όρια, τολμά, στις συνθέσεις όπου κυριαρχεί, να ξεφύγει απ' τα περιγράμματα

-με το πρόσχημα του γλιστρήματος της σκιάς-,

ετσι πού οι τονικότητες που προκύπτουν,

να αποκτούν σχεδόν αυτόνομη χρωματική υπόσταση

Τέλος, οι υποβαστάζουσες το όλον, χαράξεις

αναλαμβάνουν να κρατήσουν -όπως πάντα -

το βάρος της σύνθεσης και να την ανεβάσουν

στο όριο του μεταβατικού που "αποκαλύπτει"

Είναι εδώ που, το πλέγμα που κυριαρχεί, δυναμώνει

καθώς το σαρώνουν οι φυγές των διαφορετικών οπτικών που συγκεντρώνει ένας τόπος, καταλήγοντας να αισθανθούμε

το αδιαφιλονίκητο Genius Locci του

Και αυτό είναι "τέχνης κατόρθωμα"

Βιβιάννα Α. Μεταλληνού, Αρχιτέκτων Ιστορικός- Κριτικός

Οκτώβριος 2005

«Ε Μ Π Ν Ε Υ Σ Η Α Ρ Χ Α Ι Ο Υ»

Υδατογραφίες Όλγας Αναστασιάδου

*Κι εγώ, στη μουσική γλυκά δοσμένος
-σα νάχει γκρεμιστεί του χρόνου ο τοίχος-
κοιτώ και βλέπω πίσω από τη μνήμη
[Από το Θίασος στην Εξέδρα του Ορέστη
Αλεξάκη, εκδ. Γαβριηλίδης, Αθήνα 2006, 30]*

Η ζωγράφος Όλγα Αναστασιάδου στα έργα με τίτλο «Έμπνευση Αρχαίου» συσπειρώνει με διακοσμητικές λεπτομέρειες εικόνες του αρχαίου κόσμου, τις οποίες οικειοποιείται. Οι εμπνεύσεις της από το προχριστιανικό ελληνικό παρελθόν υπερβαίνουν το υπαρκτό των απεικονίσεων και εκτοξεύονται στα όρια του εξωτικού και του ονειρικού. Ο καλλιτεχνικός σκοπός της αναδύεται εύστοχα από τη διαχρονική γοητεία του ανθρωποκεντρικού πνεύματος της τέχνης των αρχαίων. Αλλεπάλληλες αναγεννήσεις μορφών από τα μινωικά, τα μυκηναϊκά, τα γεωμετρικά, τα αρχαϊκά, τα κλασικά και τα ελληνιστικά χρόνια παρελαύνουν στους ζωγραφικούς πίνακες με χρώματα ακουαρέλας, δίχως το πέπλο του χρόνου και του πρωτογενούς πλαισίου τους σε ότι αφορά τα τυπολογικά στοιχεία.

Η Όλγα Αναστασιάδου αποδίδει τα έγχρωμα θέματά της με μια γενικευμένη εκλέπτυνση, τεχνική που απομακρύνει τη ζωγράφο από τα πρωτότυπα έργα της έμπνευσης. Ζωντανεύει τα πρόσωπα, επιλέγει τις φωτοσκιάσεις και επινοεί οπτικές θέσεις. Αξιοποιεί μεταχριστιανικά και μετα-αναγεννησιακά κεκτημένα της ζωγραφικής, προκειμένου να τολμήσει τη δική της προσέγγιση και κάποτε κατάδυση στη δεξαμενή των ειδώλων και των υλικών αναπαραστάσεων της φαντασίας των αρχαίων. Οι τεχνικές επιλογές της ακουαρέλας απογειώνουν τα επιμέρους θέματα σε ένα επίπεδο φαντασιακού φωτοστέφανου και ενός λευκού και κενού ορίζοντα. Στην απομόνωσή τους τα έργα βιώνουν σε μίαν άλλη διάσταση, η οποία επιτυγχάνεται με την κυριαρχία του χρυσού και του επίχρυσου χρώματος. Ίσως απολαμβάνουμε μια κορυφαία φωτεινή ηλιαχτίδα στην παγιωμένη συλλογική αίσθηση περί αρχαίου.

Τα έργα του εικαστικού κύκλου «Έμπνευση Αρχαίου» υπαινίσσονται μια συναισθηματική προτίμηση προς τα θηλυκά στοιχεία κάθε ηλικίας έναντι των ώριμων ή νεανικών αρσενικών. Ο διακριτικός ερωτισμός που αποπνέουν λειτουργεί την ίδια στιγμή ως καταλύτης σε μια τριπλή αποδόμηση : θεϊκή, ηρωική και μνημειακή. Προσπαθώ να πω ότι σπάζοντας το φράγμα του χρόνου και της μνήμης η Όλγα Αναστασιάδου προτείνει αναπλάσματα χωρίς πλέον τις πρωταρχικές νοηματικές αξίες του ιερού, του μυθολογικού πρωταγωνιστή και των αναγνωρισμένων συμβόλων ενός παρωχημένου σύμπαντος. Αντίθετα, ακυρώνοντας τα προκαθορισμένα σχήματα εισάγει τους θεατές της στον δικό της πλανήτη, παρέχοντας το απείκασμα γνώριμων παραστάσεων στον γαλαξία των στοχασμών της εποχής μας. Και η τεχνοτροπία του ρεαλισμού στην εκδοχή της Όλγας Αναστασιάδου εναγκαλίζεται τα καλλιτεχνικά ρεύματα του αρχαίου παρελθόντος, προτρέποντας παραδόξως σε μια μαγεία ιδεαλισμού και ρομαντισμού.

Μάρτιος 2009

Κώστας Σουέρεφ
Δρ. Ιστορίας - Αρχαιολογίας